

Sygn. akt III USK 201/21

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 1 lipca 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 kwietnia 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującej się kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2020 r., zmienił o tyle punkt I wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 listopada 2019 r., że J. J. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że działalność prowadzona przez J. J. spełnia wymogi z art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Postępowanie dowodowe wykazało w szczególności, że ubezpieczona miała zamiar i w rzeczywistości prowadziła działalność gospodarczą

w sposób stały, zorganizowany i ciągły oraz w celu zarobkowym. Podkreślono, że przeszła stosowne szkolenia, legitymowała się niezbędnymi kwalifikacjami do prowadzenia działań w zakresie pieczenia, dekorowania ciast i tortów oraz pozyskała środki finansowe na zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia działalności cukierniczej.

Skargę kasacyjną wniósł pełnomocnik organu rentowego, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na błędną wykładnię tych przepisów prawa, które pozwoliły Sądowi Apelacyjnemu na przyjęcie, że w okresie od 1 sierpnia 2015 r. ubezpieczona prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawczynie wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazuje wprost na występowanie w sprawie jednej z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje natomiast skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sformułowany przez skarżącego, nie spełnia powyższych wymagań. Z jego lektury można wnioskować, że skarżący dowodzi, iż skarga jest oczywiście zasadna w zakresie naruszenia tych przepisów, które pozwoliły Sądowi Apelacyjnemu na przyjęcie, że w okresie od 1 sierpnia 2015 r. ubezpieczona prowadziła pozarolniczą działalność.

Odnosząc się do tak sformułowanego wniosku, należy podkreślić, że przede wszystkim, Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji. Oznacza to, że nie rozpoznaje sprawy, ale skargę kasacyjną. Po drugie podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Po trzecie, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy, należy podkreślić, że podstawą powstania tytułu ubezpieczeń społecznych w oparciu o prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, co oznacza konieczność stwierdzenia w oparciu o odpowiednie ustalenia faktyczne, że dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność zarobkową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2019 r., I UK 100/18, LEX nr 2688813).

Ciągłość działalności gospodarczej ma dwa aspekty. Pierwszy to powtarzalność czynności, tak aby odróżnić prowadzoną działalność gospodarczą od jednostkowej umowy o dzieło lub zlecenia albo umowy o świadczenie usług, które same w sobie nie stanowią lub nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą. Przejawem działalności gospodarczej nie są działania o charakterze sporadycznym, doraźnym, okazjonalnym lub incydentalnym. Drugi aspekt, wynikający zresztą z pierwszego, to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej. Oba aspekty zależą od zachowania osoby podejmującej działalność gospodarczą. Dlatego faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej to coś więcej niż np. jedno-lub kilkurazowe przygotowanie dokumentów dla jedyne go klienta, zapewniającego śladowe przychody. Wykonywanie działalności gospodarczej polega na powtarzalności podjętych działań, które podporządkowane są regułom zysku i opłacalności. Powyższe elementy zostały przez orzekające Sady ustalone. Sąd Najwyższy według art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany

ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Znaczy to tyle, że powołanie się na argumenty podważające ustalenia faktyczne nie mogą świadczyć o oczywistości skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Ostatecznie przedstawione konkluzje prowadzą do wniosku, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.